

(ד' ק ע"ב) יִסְטִי לְבַיִּיכוּ לְאֵלֶיךָ
 פּוֹלְחָנִיךָ וְלְכָל אַנּוּן סֹטְרִיךָ
 דִּקְאֵמֶר הֶכָּא דִּילְמָא חַס
 וְשְׁלוֹם (לָא) תִּסְטוּן מִבְּתַר
 פּוֹלְחָנָא דִּיקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 דְּהָא כָּל סִפְרִים אֵלֶיךָ
 אֲטַעֲיִין לֹון לְבַנֵּי נְשָׂא, בְּגִין
 דְּבַנֵּי קְדָם חֲפִימִין הוּוּ,
 וִירוּתָא דְּחֻכְמָתָא דָּא יִרְתּוּ
 מֵאַבְרָהָם דִּיהֵב לְבַנֵּי
 פְּלַגְשִׁים, דְּכְתִיב, (בראשית כ"ד)
 וְלְבַנֵּי הַפְּלַגְשִׁים אֲשֶׁר
 לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנֹות
 וַיִּשְׁלַחם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ
 בְּעוֹדָנּוּ חַי קְדָמָה אֶל אֶרֶץ
 קְדָם. וְלְבַתָּר אֲתַמְשִׁכוּ
 בְּהֵיא חֻכְמָה לְכַמָּה סֹטְרִין.

אֶלְמָלָא מַה שְׂרַמּוּ בְּכַאן
 רְמּוּ הַקְּרַבְנּוֹת. בְּטָלוּ
 הַקְּרַבְנּוֹת לֹא בְּטָלָה הַתּוֹרָה,
 הָאִי דִּלָּא אַעֲסַק בְּקְרַבְנּוֹת
 לִיעֲסַק בַּתּוֹרָה וַיִּתְהַנֵּי לִיה
 יִתִּיר, דְּאֵמֶר רַבִּי יוֹחָנָן
 כְּשִׁפְרֵשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַקְּרַבְנּוֹת אֵמֶר מִשָּׁה רַבּוֹנוּ
 שֶׁל עוֹלָם תִּינַח בְּזִמְנֵי שְׁיֵהִיו
 יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמָתָם, בִּיּוֹן
 שְׁיִגְלוּ מֵעַל אֲדָמָתָם מַה
 יַעֲשׂוּ, אֵמֶר לוֹ מִשָּׁה, יַעֲסִקוּ
 בַּתּוֹרָה וְאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם
 בְּשִׁבְלָה יוֹתֵר מִכָּל
 הַקְּרַבְנּוֹת שְׁבַע עוֹלָם שְׁנַאֲמֵר
 (ויקרא ז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעוֹלָה
 לְמִנְחָה וְגו'. כְּלוּמַר זֹאת
 הַתּוֹרָה בְּשִׁבִיל עוֹלָה
 בְּשִׁבִיל מִנְחָה בְּשִׁבִיל
 חֲטָאת בְּשִׁבִיל אֲשָׁם.

הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

מִתְּנִיתִין, עֲלָאִין רְמָאִין טְבִין דִּימִינָא, תִּשְׁע נְקוּדִין דְּאֹרִייתָא
 נְפִיקִין, וּמִתְּפִלְגִין בְּאַתּוּון, וְאַתּוּון בְּהוּ נְטִלִין, (מטלטלון) מְטִלְנֵי דְּקִיקִין
 בְּרִזִי. (פִּלְטִין) פְּלִיגִין, אֵלֶיךָ תִּשְׁע שְׁלִיטִין עַל אַתּוּון, אַתּוּון מְנִיֵּהוּ
 אֲתַפְּשִׁטוּ. אֲשֶׁתְּאָרוּ נְקוּדִין לְאַעֲלָאָה לֹון. לֹא נְטִלִין בַּר כַּד אַנּוּן

אָמַר רַבִּי כְרוּסְפָדַי הָאִי
מֵאֵן דְּמַדְפַּר בְּפוּמִיָּה בְּבִתִּי
כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מְדַרְשׁוֹת
עֲנִינָא דְקַרְבְּנָא
וּתְקַרְוֵבְתָא וַיְכַוֵּן בְּהוּ,
בְּרִית כְּרוּתָהּ הוּא דְאַנְוֵן
מְלֹאכֵיָא דְמַדְבְּרִין חוּבִיָּה
לְאַבְרָם לִיָּה דְלֹא יִכְלִין
לְמַעַבְדַּד לִיָּה אֶלְמֵלֵא טִיבוּ.
וּמֵאֵן יוֹכַח הָאִי פְּרֻשְׁתָּא
יוֹכַח, דְּכִיּוֹן דְּאָמַר וְהִנֵּה
שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹעְבִים עָלָיו,
מְהוּ עָלָיו, לְעִיִּין בְּדִינִיָּה,
כִּיּוֹן (דף ק ע"ב) דְּחֻמָּא נִשְׁמַתָּא
דְּצַדִּיקָא כְּדָ, מַה כְּתִיב
וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֱהֱלָה וְגוֹ.
מְהוּ הָאֱהֱלָה בֵּית הַמְדַרְשׁ.
וּמְהוּ אוֹמַר מְהֵרִי שְׁלֹשׁ
סָאִים, עֲנִין הַקְּרַבְנוֹת,
וּנִשְׁמַתָּא מִתְּכַוֵּנַת בְּהוּ,

אָבֶל זָרְעָא דִּי צַחֲקָא חוּלְקָא
דִּי יַעֲקֹב לָאו הָכִי,

דְּכְתִיב, (בראשית כח) וַיִּתֵּן
אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ
לְיִצְחָק, דָּא חוּלְקָא קְדִישָׁא
דְּמַהִימְנוּתָא דְאַתְדַּבֵּק בֵּיה
אַבְרָהָם, וְנִפְקַ מְהֵהוּא עַדְבָּא
וּמְהֵהוּא סְטָרָא, יַעֲקֹב מַה
כְּתִיב בֵּיה (בראשית כח) וְהִנֵּה יִי
נֹצֵב עָלָיו. וְכְתִיב, (ישעיה מא)
וְאַתָּה יַעֲקֹב עַבְדִּי וְגוֹ.
בְּגִינֵי כֹךְ בְּעֵי לִיָּה לְבַר נֶשׁ
לְאַתְמִשְׁכָּא בְּתַר קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְלְאַתְדַּבְּקָא בֵּיה
תְּדִיר דְּכְתִיב, (דברים י) וְבוֹ
תְּדַבֵּק.

תָּא חַזִּי, (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה

נִפְקִין.

אֱלִין אַנְוֵן בְּרֹזָא דְאִין סוּף, כְּלֵהוּ אַתְוֹון (מטללון) מְטַלְנִין בְּרֹזָא דְאִין
סוּף. כְּמַה דְאַנְוֵן נְטָלִי לֹוֹן הָכִי נְמִי נְטָלִי. אֱלִין סְתִימִין אַתְוֹון גְּלִיִּין
וְלֹא גְלִיִּין, הִנֵּי טְמִירִין עַל מַה דְשָׁרְיִין אַתְוֹון.

תִּשְׁעָ שְׁמָהוֹן גְּלִיפֵן בְּעֶשֶׂר, וְאַנְוֵן קְדַמָּאָה אֶהֱיָה. (יר"ד ה"א) אַדִּי"ד (דף

הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאֵל הַבְּקָר
רַץ אֲבָרְהָם. וְכַדִּין גַּיְיָהָא
לְהוּ וְלֹא יִכְלִין לְאַבְרָמָא
לִיה.

רַבִּי פְּנִיחָס פֶּתַח קָרָא
דְכְתִיב, (במדבר יז) וְהִנֵּה הַחֵל
הַנֶּגֶף בָּעַם וְכְתִיב וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת
הַמַּחְתָּה וְגו' וְכְתִיב וַתַּעֲצֹר
הַמִּגֶּפֶת. כְּתִיב הֲכֹא מֵהָר
וְכְתִיב הָתָם מֵהָרִי שְׁלֹשׁ
סָאִים. מַה לְהֲלֹן קֶרְבָּן
לְאַשְׁתִּזְבָּא אַף כָּאֵן קֶרְבָּן
לְאַשְׁתִּזְבָּא.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס זְמַנָּא חֲדָא
הוּינָא אֲזִילִי בְּאַרְחָא וְעֶרְעֵית
בֵּיה בְּאַלְיָהוּ, אֲמִינָא לִיה,
לִימָא לִי מַר מַלְא דְמַעְלִי
לְבְרִיָתָא, אָמַר לִיה, קִיָּים
גִּזְר קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וְעֵאלוּ

בְּהָר יִי וְגו'. וְלִבְתָר אֲהֲדָר
וּפִירֵשׁ נְקִי כַפִּים. דְּלֹא עֵבִיד
בִּידוּי טוּפְסָא וְלֹא אֲתַתְקַף
בְּהוּ בְּמָה דְלֹא אֲצִטְרִיךְ. וְתוּ
דְלֹא אֲסַתָּאב בְּהוּ וְלֹא סָאִיב
בְּהוּ לְגוּפָא כְּאֲנוּן דְמַסָּאֲבִין
גְרַמִּיָּהוּ בִּידִין לְאַסְתָּאֲבָא,
וְדָא הוּא נְקִי כַפִּים, וְבַר
לְבַב, כְּגוּוּנָא דָּא דְלֹא
אֲמִשִּׁךְ רְעוּתִיהָ וְלִבִּיהָ
לְסַטְרָא אַחְרָא, אֲלֹא
לְאַתְמִשְׁכָּא בְּתָר פּוּלְחָנָא
דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.

אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא
נִפְשׁוֹ. נִפְשׁוֹ כְּתִיב
נִפְשֵׁי קָרִי, וְהָא אוּקְמוּהָ (דף
קא ע"א) נִפְשֵׁי דָּא נִפְשׁ דְּוֹד

קא ע"א) אֲשֶׁר אֲדִי"ד. ידו"ד, א"ל, אֲלֵדִי"ם, ידו"ד, צְבָאוֹת אָדוּ"ן,
שְׂדִי"י. (ומן דָּא שְׂמָא יר"ד ה"א וא"ו ה"א מתפשט כ"ב אותיות וְרָזָא דְשְׂמָא מְנַצֵּף
הָרִי כ"ז אותיות, וְדָא הוּא רָזָא ידו"ד אֱלֹהֵינוּ ידו"ד אָחַד. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ידו"ד הָרִי י"ד
אותיות, אָחַד רָזָא י"ג אֲתוּוֹן וּמְנַהֵן יִתְפַּשְׁטוּ רמ"ח אֲבָרִים (במדבר רות איתא, י"ב אֲתוּוֹן
דיחודא שְׂמִיעַ וּבְשַׁכְמִלְיוּ מֵהַרמ"ק) שֵׁם בְּן מ"ב וְשֵׁם בְּן ע"ב מְנַצֵּף חֲמִשָּׁה גְבוּרוֹת וּמְנַיָּה

קָמִיָּה כָּל אֱלֹהִים מִלְּאֲכִיָּא
 דְּמִמְנֵן לְאֲדַכְרָא חוּבֵי דְּבֵר
 נָשׁ, דִּי בְּעֵדְנָא דִּידְכְּרוּן בְּנֵי
 אֲנָשָׁא קְרַבְנֵיָא דְּמִנֵּי מִשָּׁה
 וְשׁוּי לְבִיָּה וְרַעוּתִיָּה בְּהוּ,
 דְּכֻלְּהוּ יְדְכְּרוּן לִיָּה לְטַב.

וְעוּד בְּעֵדְנָא דִּיעֲרַע מוֹתָנָא
 בְּבְנֵי אֲנָשָׁא, קְיִימָא אֲתַגְזֹר
 וְכְרוּזָא אַעְבֵּר עַל כָּל חִילָא
 דְּשִׁמְיָא דְּאִי יִיעֲלוּן בְּנוֹהֵי
 בְּאַרְעָא בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת
 וּבְבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת וַיִּמְרוּן
 בְּרַעוּת נַפְשָׁא וְלִבָּא עֲנִיָּנָא
 דְּקַמְרַת בּוֹסְמִין דְּהוּוּ לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל, דִּיתְבַּטֵּל מוֹתָנָא
 מִנֵּיָּהוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בָּא וַיְרֵאָה
 מַה בְּתִיב וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֶל
 אֲהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן
 עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים

סֹטְרָא דְּמַהִּימְנוּתָא. נִפְשׁוּ
 דָּא נִפְשׁ דְּבֵר נָשׁ מִמֶּשׁ. בְּגִין
 דְּכִד יְפוּק מִהֵאִי עֲלָמָא.
 וְנִפְשִׁיָּה יִסְתַּלֵּק בְּעוֹבְדִין
 דְּכְשָׁרִין עַל מַה דִּיתְקִיָּים
 בְּהוּ לְמִיָּהוּ בֵּין כָּל אַנּוּן
 קְדִישִׁין כְּמָא דְּאֵת אָמַר,
 (תהלים קטז) אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי
 בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. וּבְגִין דְּלָא
 נָשָׂא לְשׁוּא נִפְשִׁי יִשָּׂא
 בְּרַכָּה מֵאֵת יי וְגו'.

תָּא תְּזִי, בְּתַר דְּאֲתַגְזֹר
 אֲבַרְהָם הָוֵה יְתִיב וְכְאִיב,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדַר
 לְגַבִּיָּה תְּלַת מִלְּאֲכִין
 בְּאַתְגְּלִיָּא לְאַקְדָּמָא לִיָּה
 שְׁלָם. וְאִי תִימָא דְּהָא

יתפשט רזא דחמשיין שערי בינה ומנהון יתפשטון ע"ב. הרי רמ"ח אברים עם יי אלהיכם
 אמת).

אֱלֹהִים אַנּוּן עֶשְׂר שְׁמֵהוּן גְּלִיפֵן בְּסֹטְרִיָּהוּן. וְכָל הַנִּי שְׁמֵהוּן אֲתַגְּלִיפּוּ
 רמ"ח אברים ועאלין בחד ארון הברית, ומאן איהו, שְׁמָא דְּאֲתַקְרִי
 אַדְנִי. וְדָא (ד"א רזא) אֲתַגְּלִי הַשְׁתָּא לְאַבְרָהָם. (נ"א ידו"ד צבאו"ת ונ"א

בְּאֵתְגַלְיָא. וְכִי מֵאֵן יִכִּיל
 לְמַחְמֵי מְלֹאכִין וְהָא פְּתִיב,
 (תהלים ד) עוֹשֶׂה מְלֹאכֵינוּ
 רוּחוֹת וְגו'. אֵלָא וְדַאי חָמָא
 לֹוֹן, דְּנַחְתִּי לְאַרְעָא פְּגוּוֹנָא
 דְּבְנֵי נְשָׂא, וְלֹא יִקְשֶׂה לָךְ
 הָאִי, דְּהָא וְדַאי אֲנֹוֹן רוּחִין
 קְדִישִׁין, וּבְשַׁעְתָּא דְּנַחְתִּי
 לְעֵלְמָא מֵתְּלַבְּשִׁין (קמד א)
 בְּאוּרֵי וּבִיסוּדֵי דְּגוּלְמִין,
 וְאִתְחַזּוּ לְבְנֵי נְשָׂא מִמֶּשׁ
 פְּחִיזוּ דְּיוֹקְנָא דְּלֵהוֹן.
 וְתָא חוּי, אֲבֵרְהֶם חָמָא לֹוֹן
 פְּחִיזוּ בְנֵי נְשָׂא. וְאִף
 עַל גַּב דְּהוּה פְּאִיב מִמִּילָה
 נִפְק וְרֵהט אֲבֵתְרִייהוּ בְּגִין
 דְּלֹא לְמַגְרַע (מד) דְּהוּה עֵבִיד
 מִקְדַּמַּת דְּנָא.

קְטַרְת. אָמַר לִיה אֲהֵרִין לְמָה.
 אָמַר כִּי יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלְּפָנַי יִי
 וְגו'. מַה פְּתִיב וַיֵּרֶץ אֵל (דף קא
 ע"א) תוֹף הַקֶּהֶל וְהִנֵּה הַחֵל
 הַנֶּגֶף בָּעַם. וּכְתִיב וַיַּעֲמֵד
 בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים
 וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה. וְלֹא יִכִּיל
 מְלֹאכָא דְּמַחְבְּלָא לְשַׁלְטָא
 וְנִתְבַּטְּלָא מוֹתְנָא.
 רַבִּי אֲהָא אֲזִל לְכַפֵּר טְרִשָׁא
 אֲתָא לְגַבִּי אוֹשְׁפִיזִיה,
 לְחִישׁוּ עֲלִיהוּ כָּל בְּנֵי מְתָא,
 אָמְרוּ וַבְּרָא רַבָּא אֲתָא חָכָא
 גְּזִיל לְגַבִּיה, אָתוּ לְגַבִּיה,
 אָמְרוּ לִיה לָא חָס עַל
 אוֹבְדָנָא, אָמַר לְהוּ מַהוּ.
 אָמְרוּ לִיה דְּאִית שְׁבַעַה
 יוֹמִין דְּשָׂאֲרֵי מוֹתְנָא
 בְּמֵאֲתָא וְכֹל יוֹמָא אֲתַתְּקַף
 וְלֹא אֲתַבְּטַל.

א"ל אדנ"י). מִיכָאֵל שְׁמָא דְּיִמִּינָא דְּקָא אַחִיד וּמִשְׁמֵשָׂא לְשְׁמָא דָּא
 יִתִּיר מֵאֲנֹוֹן אַחְרָנִין, בְּכֹל אֲתֵר דְּרִזָּא דְּהָאִי שְׁמָא תַּמָּן מִיכָאֵל תַּמָּן,
 (דף קא ע"ב) אֲסַתְּלִיק הָאִי מִיכָאֵל אֲסַתְּלִיק אֱלֹהִים בְּהַרֵּי שְׂדֵי.
 בְּקַדְמִיתָא שְׁלֶשָׁה אַנְשִׁים וְאֲגְלִימוּ בְּצִיּוּרָא דְּאוּרָא וְהוּוּ אַכְלִי, אַכְלִי
 וְדַאי, דְּאֲשָׂא דְּלֵהוּ אַכְל וְשָׂצִי כְּלָא וְאַעֲבִיד נַחַת רוּחַ לְאַבְרָהֶם. אֲנֹוֹן

אָמַר לְהוּ גִזִּיל לְבִי כְּנִשְׁתָּא
וּנְתַבַּע רַחֲמֵי מִן קַדָּם
קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא. עַד דְּהוּ
אָזְלִי, אָתוּ וְאָמְרוּ פְּלוּנֵי
וּפְלוּנֵי מִיתוּ, וּפְלוּנֵי וּפְלוּנֵי
נָטוּ לְמוֹת. אָמַר לְהוּ רַבִּי
אֲחָא לִית עֲתָא לְקַיִמָא הָכִי
דְּשַׁעְתָּא דְּחִיקָא.

אָבֵל אֲפֻרִישׁוּ מְנַכּוֹן אַרְבַּעִין
בְּנֵי נָשָׂא מֵאֲנָן דְּזִכְרֵי
יְתִיר. עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה
לְאַרְבַּעַה חוֹלְקִין וְאֵנָּה
עַמְכּוֹן, עֲשָׂרָה לְזוּוּיָתָא
דְּמֵאֲתָא, וְעֲשָׂרָה לְזוּוּיָתָא
דְּמֵאֲתָא, וְכֵן לְאַרְבַּע
זוּוּיָתָא דְּמֵאֲתָא. וְאָמְרוּ
בְּרַעוּת נַפְשָׁכוֹן עֲנִינָא
דְּקַטְרַת בּוֹסְמִין. דְּקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא יְהֵב לְמֹשֶׁה
וְעֲנִינָא דְּקַרְבְּנָא עֲמִיה.

עֲבָדוּ כֹּן תְּלַת זְמָנִין וְאֲעַבְרוּ

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאֵי
כְּחִיזוּ דְּמִלְּאָכִין חָמָא
לוֹן, מִמֶּה דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר
אֲדָנִי בְּאֶל־ךָ דַּלְתָּ,
שְׂכִינְתָּא הוּא אֲתֵיָא, וְאֵלִין
הוּוּ סְמִיכִין דִּילָּהּ וּפְרַסִּיָּא
לְגַבְיָהּ, בְּגִין דְּאֲנָן גְּוֹוִנִין (צא
(א) תְּלַת דְּתַחוּתָא. וְחָמָא
הַשְׁתָּא בְּגִין דְּאֲתַגְזֹר מֶה
דְּלָא הוּוּ חָמֵי מְקַדְמַת דְּנָא
עַד לָא (דף קא ע"ב) אֲתַגְזֹר,
בְּקַדְמִיתָא לָא הוּוּ יַדַּע אֲלָא
דְּאֲנָן בְּנֵי נָשָׂא, וְלַבְתַּר יַדַּע
דְּאֲנָן מִלְּאָכִין קַדִּישִׁין וְאָתוּ
בְּשְׁלִיחוּתָא לְגַבְיָהּ. בְּשַׁעְתָּא
דְּאָמְרוּ לִיה אֵי"ה שָׂרָה
אֲשַׁתְּךָ וּבִשְׂרוּ לִיה בְּשׁוֹרַת
יְצַחְקָא.

אֲשָׁא וְדָאֵי, וְהוּוּ אֲשָׁא. אַתְכִּפְסִי בְּצִיּוּרָא דְּאִוִּירָא וְלָא אַתְחַזִּי,
וְהוּוּ מִיכְלָא אֲשָׁא מְלַהֲטָא וְאֲכִלָּא לִיה, וְאֲבָרְהָם מְקַבֵּל נַחַת רוּחַ
מֵהָאֵי.

כִּיּוֹן דְּאֲסַתְלַק שְׂכִינְתָּא מֶה כְּתִיב וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אֲבָרְהָם, מִיַּד
מִסְתַּלַּק בְּהַדְיָה מִיכְלָא דְּכְתִיב וַיָּבֵאוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים סְדוּמָה וְגוֹ.

בְּכֹל מֵאֲתָא לְאַרְבַּע זְווֹייתָא
וְהוּוּ אֲמַרִין כּוּן, לְבַתֵּר אֲמַר
לְהוּ גִזִיל לְאַנּוּן דְּאוּשִׁיטוּ
לְמִימַת אֲפֹרִישׁוּ מִנְיִיכוּ
לְבַתִּיהוֹן, וְאֲמַרוּ כְּדִין, וְכַד
תְּסַיִמוּ אֲמַרוּן אֵלִין
פְּסוּקִיָּא (במדבר טז) וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת
הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ וְגו',
(דף קא ע"ב) וַיִּקַּח אֱהֲרֹן וְגו'
וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים וְגו'. וְכֵן
עֲבָדוּ וְאֲתַבְּטַל מִנְיִיהוּ.

שָׁמְעוּ הָהוּא קָלָא דְאֲמַר
סַתְרָא סַתְרָא קַמְיִיתָא
אוּחִילוּ לְעִילָא דְהָא דִינָא
דְשִׁמְיָא לָא אֲשֶׁרִי הָכָא דְהָא
יְדַעִי לְבַטְלָא לִיהַ. חֲלַשׁ
לְבִיָּה דְרַבִּי אַחָא, אֲדַמּוּד,
שָׁמַע דְאֲמַרִי לִיהַ, כַּד עֲבַדְתָּ
דָּא עֲבִיד דָּא, זִיל וַאימָא לּוֹן

אֵלָיו אֲתוּוּן נְקוּדוֹת אִי"ו,
וְסִימָן אִי"ו, רְמֵז לְמַה
דְּלְעִילָא, רְמֵז לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וַיֹּאמֶר הִנֵּה
בְּאַהֲל. פְּתִיב הָכָא הִנֵּה
בְּאַהֲל וּכְתִיב הָתָם (ישעיה לג)
אַהֲל בַּל יִצְעַן וְגו'. תָּא חֲזִי,
פִּיּוֹן דְנְקוּד אִי"ו אֲמַאי
פְּתִיב לְבַתֵּר אִיָּה, אָלָא בְּגִין
דְחַבּוּרָא דְדַכְר וְנוֹקְבָא
כְּחַדָּא רָזָא דְמַהִימְנוּתָא.
כְּדִין אֲמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה
בְּאַהֲל. תַּמָּן הוּא קְשׁוּרָא
דְכֹלָא וְתַמָּן אֲשַׁתְּכַח (ויאמר הנה
בְּאַהֲל). אִיָּה וְגו', וְכִי לָא הוּוּ
יְדַעִי מְלֹאכִי עֲלֵאי דְשָׂרָה
הִנֵּה בְּאַהֲל, אֲמַאי פְּתִיב

שְׁלֶשָׁה כְּתִיב בְּקוּדְמִיתָא וְהַשְׁתָּא תְּרִין, אָלָא מִיכָאֵל דְאִיהוּ יְמִנָא
אַסְתְּלִיק (קו ב) בְּהַדִּי שְׁכִינְתָּא.

מְלֹאךְ דְאֲתַחְזִי לְמַנּוּחַ נַחַת וַאיגְלִים (ליה) בְּאַוּרָא וְאֲתַחְזִי לִיהַ וְדָא
אִיהוּ אוּרִיָּאל. מַה דְלָא נַחַת בְּאַלִין דְאַבְרָהָם, נַחַת הָכָא בְּלַחְזוּדִי
לְבִשְׂרָא לְמַנּוּחַ דְאֲתִי מְדוּן. (דף קב ע"א) וּבְגִין דְלָא חָשִׁיב פְּאַבְרָהָם לָא

דִּיתְזָרוּן בְּתִשׁוּבָה דְחַיִּיבִין
אֲנִין קַמְאִי קָם וְאַחֲזָר לְהוּ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימְתָא, וְקִבְּלוּ
עֲלֵיהוּ דְלֹא יִתְבַטְּלוּן (צד א
(ב) מְאֹרֵיתָא לְעֵלָם,
וְאַחֲלִיפוּ שְׁמָא דְקִרְתָּא
וְקִאֲרוּן לָהּ מְאֵתָא מְחֵסִיא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לֹא דִי לְהֵם
לְצַדִּיקִים שְׁמִבְטְלוּן אֶת
הַגְּזֵרָה אֲלֹא לְאַחַר כֵּן
שְׁמִבְרַכִּין לְהֵם, תַּדַּע לָךְ
שְׁכֵן הוּא, דְכִיּוֹן שְׁהַנְשַׁמָּה
אוֹמְרַת לְגוֹף מְהֵרִי שְׁלֵשׁ
סָאִים וְגו' וְכָל אוֹתוֹ הֶעֱנִין
וּמִבְטַל אֶת הַדִּין, מַה כְּתִיב
וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלֶיךָ
כַּעַת חַיָּה הֲרִי בְרַכָּה.

כִּיּוֹן שְׁרוּאִים אוֹתָהּ
הַמְּלָאכִים שְׁזָה לְקַח עֲצָה
לְנַפְשׁוֹ, מַה עוֹשִׂים, הוֹלְכִים

אִיהָ. אֲלֹא לָא יְדַעֵי בְּהֵאִי
עֲלֵמָא אֲלֹא מַה דְאַתְמָסֵר
לְהוּ לְמַנְדַּע.

תָּא חַיִּי (שְׁמוֹת יב) וְעִבְרַתִּי
בְּאַרְץ מִצְרַיִם אֲנִי יִי. וְכִי
כַּמָּה שְׁלִיחִין וּמְלָאכִין אִית
לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אֲלֹא בְּגִין דְאַנּוֹן לָא יְדַעֵי
בֵּין טָפָה דְבוּכְרָא לְהֵהוּא
דְלֹא בּוּכְרָא בַר קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי.

כְּגוֹוְנָא דָּא (יחזקאל ט) וְהֵתוּיַת
תּוּ עַל מְצָחוֹת
הָאֲנָשִׁים. וְאַמְאִי צְרִיכִין.
אֲלֹא בְּגִין דְאַנּוֹן לָא יְדַעֵי,
אֲלֹא מַה דְאַתְמָסֵר לּוֹן
לְמַנְדַּע (דְּעִי), כְּגוֹן כָּל אֲנּוֹן

כְּתִיב דְאַכְל, דְּהָא כְּתִיב, (שׁוֹפְטִים יג) אִם תַּעֲצֹרְנִי לֹא אוֹכַל בְּלַחְמָה.
וְכְתִיב וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלֵּהב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל מִלֵּאךְ יִי בַלֵּהב הַמִּזְבֵּחַ
וְגו'. וְהָכָא וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אֲבָרְהָם. בְּגִין דְּבֵיהּ אֶסְתְּלִיק מִיּוֹכְאֵל,
וְאַשְׁתְּאֲרוּ רַפְאֵל וְגַבְרִיאֵל.

וְעֲלִייהוּ כְּתִיב שְׁנֵי הַמְּלָאכִים סְדוּמָה, בְּעָרְב, בְּשַׁעֲתָא דְדִינָא תְלִיא

אֶצֶל הַרְשָׁעִים לְעֵין בְּדִינָם
וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט הֲדָא
הוּא דְכְּתִיב וַיִּקְוֹמוּ מִשָּׁם
הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי
סְדוּם לְמָקוֹם הַרְשָׁעִים
לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט. הֲדָא
הוּא דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּךָ
דְּרַבּוּ שֶׁל צְדִיק בֵּינוֹן שְׂרוּאָה
שְׁמַעֲיִינִין בְּדִינוֹ אֵינוֹ
מִתְאַחַר לָשׁוּב וּלְהִתְפַּלֵּל
וּלְהִקְרִיב (על) חֶלְבוֹ וְדָמוֹ
לְפָנָי צוּרוֹ עַד שְׁמַסְתַּלְקִין
בְּעֵלֵי הַדִּין מִפְּנֵי.

דְּכִיּוֹן שְׂאֵמַר וַיִּשָּׂא עֵינָיו (דף
קב ע"א) וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה
אֲנָשִׁים נֹצְצִים עָלָיו, מַה
כְּתִיב בְּנִשְׁמָה, וַיִּמְהַר
אֲבָרְהָם הָאֱהֱלָה אֶל שָׂרָה.
בְּחַפְזוֹן וּבְמַהֲרֹת בְּלֹא שׁוּם
הַעֲפָבָה, מִיָּד מִמְהַרְת

מִלֵּין דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאַיִתָּאָה עַל עֲלָמָא.
וּמַאי טַעְמָא בְּגִין דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אַעֲבַר כְּרוּזָא
בְּכֻלְהוּ רְקִיעֵין בְּהֵיא מְלָה
דְּזַמִּין לְאַיִתָּאָה עַל עֲלָמָא.

כְּגוּוֹנָא דָּא בְּשַׁעְתָּא
דְּמַחְבֵּלָא אֲשַׁתְּכַח

(דף קב ע"א) בְּעֲלָמָא בְּעֵי בַר נֶשׁ
לְאַתְכְּסִיָּא בְּבֵיתֶיהָ וְלֹא
יִתְחַזֵּי בְּשׁוּקָא בְּגִין דְּלֹא
יִתְחַבֵּל, כְּמָא דְאַתָּ אָמַר,
(שמונת יב) וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ
מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בִּקְרָ. מִנִּיִּיהוּ
(דִּיכִיל לְאַסְתֵּתְרָא, אִין, אֲבָל מִקְּמֵי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לֹא (ס"א יכיל) בְּעֵי
לְאַסְתֵּתְרָא. מַה כְּתִיב, (ירמיה

עַל עֲלָמָא, לְבַתֵּר אֲסַתְלַק חַד וְאַשְׁתְּכַח גְּבַרִיאֵל בְּלַחֲוֹדִיָּה. בְּזִכּוֹתֶיהָ
דְּאַבְרָהָם אֲשַׁתְּזִיב לוֹט, וְאַיְהוּ אוּף הָכִי זָכָה בְּהוּ, וְעַל דָּא אָתוּ
לְגַבִּיָּה, (עַד כֵּאֵן סַתְרֵי תוֹרָה)

הַנְּשָׁמָה אֶצֶל הַגּוֹף לְהַחְזִירוֹ
לְמוֹטֵב וּלְבִקֵּשׁ בְּמָה
שְׂיִתְכַפֵּר לוֹ עַד שְׂמִסְתַּלְקִין
מִמֶּנּוּ בְּעֵלֵי הַדִּין.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מֵהוּ
דְּאָמַר וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים
בָּאִים בַּיָּמִים חֲדָל לְהִיּוֹת
לְשָׂרָה אֶרֶח כְּנָשִׁים. אֵלֶּא
בֵּינָן שֶׁהַנְּשָׁמָה עוֹמֶדֶת
בְּמַעְלָתָהּ וְהַגּוֹף נִשְׁאָר
בְּאֶרֶץ מִכְּמָה שְׁנַיִם, בָּאִים
בַּיָּמִים, שְׁנַיִם וַיָּמִים הֶרְבֵּה.
וְחֲדָל לְצֵאת וּלְבֹא וּלְעֵבֶר
אֶרֶח כְּשִׂאָר כָּל אָדָם,
אֶתְבַּשֵּׁר לְהַחְזִיּוֹת הַגּוֹף.

מֵהוּ אוֹמֵר אַחֲרֵי בְלוּתִי
הֵיְתָה לִי עֵדֶנָּה, אַחֲרֵי בְלוּתִי
בְּעֶפֶר מֵהַיּוֹם כְּמָה שְׁנַיִם
הֵיְתָה לִי עֵדֶנָּה וְחֲדוּשׁ,
וְאֲדוּנִי זְקֵן שְׁהַיּוֹם כְּמָה
שְׁנַיִם שְׂנִיצָאת מִמֶּנִּי וְלֹא
הִפְקִידֵנִי. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אָמַר הַיִּפְלֵא מִי דְּבַר
לְמוֹעֵד. מֵהוּ לְמוֹעֵד. אוֹתוֹ
הַיְדוּעַ אֶצְלֵי לְהַחְזִיּוֹת

(כג) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים
וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי.

אִיִּה שָׂרָה אֲשֶׁתְךָ, דִּלָּא
בְּעוּ לֹמַר קָמָה, בֵּינָן
דְּאָמַר הִנֵּה בְּאֶהֱל מִיַּד
וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלֶיךָ
כִּיעַת חַיָּה וְהִנֵּה בֵּן לְשָׂרָה
אֲשֶׁתְךָ וְגוֹ'. תָּא חַזִּי, אֶרֶח
אֶרְעָא, דְּעַד לָא אֶזְמִין
אֶבְרָהָם קַמִּיִּהוּ לְמִיכַל לָא
אָמְרוּ לִיָּה מִיָּדִי, בְּגִין דִּלָּא
יִתְחַזִּי דְּבִגִין הֵהִיא בְּשׁוּרָה
קָא אֶזְמִין לְהוּ לְמִיכַל, בְּתַר
דְּכַתִּיב וַיֹּאכְלוּ כִּדִּין אָמְרוּ
לִיָּה הֵהִיא בְּשׁוּרָה.

וַיֹּאכְלוּ, סִלְקָא דְּעֶתְךָ וְכִי
מִלְּאֲכִי עֲלָאִי אֲכִלִּי, אֵלֶּא
בְּגִין יִקְרָא דְּאַבְרָהָם אֶתְחַזִּי
הַכִּי. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
וַיֹּאכְלוּ וְהֵאֵי, בְּגִין דְּאֶנּוּן (קד)
(א) אֵשׁ דְּאָכִיל אֵשׁ וְלֹא

הַמֵּתִים. וְלִשְׁרָה בֶּן מְלָמֵד
 שְׁיִתְחַדֵּשׁ כְּבֶן שָׁלֹשׁ שָׁנִים.
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי סִימּוֹן
 בֵּינוֹן שֶׁהַנְּשֻׁמָּה נִיזוֹנֶת מִזִּינָה
 שֶׁל מַעְלָה, קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ
 הוּא אוֹמֵר לְאוֹתוֹ הַמְּלֶאֶךְ
 הַנִּקְרָא דוּמ"ה, לֶךְ וּבִשְׂר
 לְגוֹף פְּלוּנִי שְׁאֲנִי עֲתִיד
 לְהַחְיֹתוֹ לְמוֹעֵד שְׁאֲנִי אֲחִיָּה
 אֶת הַעֲדִיקִים לְעֲתִיד לָבֵא.
 וְהוּא מְשִׁיב אַחֲרֵי בְלוֹתֵי
 הַיְתָה לִי עֲדָנָה. אַחֲרֵי בְלוֹתֵי
 בַּעֲפָר וְשִׁכְנֹתֵי בְּאֲדָמָה
 וְאָכַל בְּשָׂרֵי רֶמָה וְגוֹשׁ עֶפֶר
 תִּהְיֶה לִי תְדוּשׁ.

קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹמֵר
 לְנִשְׁמָה, הֲדָא הוּא דְכֹתִיב
 וַיֹּאמֶר יי אֵל אַבְרָהָם וְגו'
 הַיִּפְלֵא מִי דְבַר לְמוֹעֵד
 הַיְדוּעַ אֲעֲלִי לְהַחְיֹת אֶת
 הַמֵּתִים, אָשׁוּב אֵלֶיךָ, אוֹתוֹ
 הַגּוֹף שֶׁהוּא (דף קב ע"ב) קְדוּשׁ
 מְחוֹדֵשׁ כְּבָרָא שׁוֹנָה
 לְהִיּוֹתְכֶם מִלְּאֲכִים קְדוּשִׁים
 וְאוֹתוֹ הַיּוֹם עֲתִיד לְפָנֵי

אֲתַחְזִי, וְכָל מָה דִּיֵּהֵב לֹון
 אַבְרָהָם אֲכִלִי בְּגִין דְּמַסְטְרָא
 דְּאַבְרָהָם אֲכִלִי לְעֵילָא (דְּאֲכִלִי

מִהָהוּא סְטְרָא דְלְעֵילָא).

תָּא חֲזִי, כָּל מָה דְּאֲכִיל
 אַבְרָהָם בְּטַהָרָה אִיהוּ
 קָא אֲכִיל וּבְגִין כֶּךָ אֲקָרִיב
 קַמִּיִּהוּ וְאֲכִלִי, וְנָטִיר
 אַבְרָהָם בְּבֵיתָה דְּכִיָּא
 וּמַסְאֲבוּתָא, דְּאֲפִילוּ בַר נֶשׁ
 דְּאִיהוּ מַסָּאב (לָא יָכִיל לְקַרְבָּא
 לְבֵיתָה פְּדִין יַדַּע אַבְרָהָם דְּהָא מַסָּאב אִיהוּ
 וְעַבִּיד) (ב"א לָא הוּהּ מְשִׁמֵּשׁ
 בְּבֵיתָה, עַד דְּעַבִּיד) לִיָּה
 טְבִילָה, אוּ עַבִּיד לִיָּה
 לְנַטְרָא שְׁבַעַה יוֹמִין כְּדָקָא
 חֲזִי לִיָּה בְּבֵיתָה, וְהַכִּי הוּא
 וְדָאִי.

תָּא חֲזִי כְּתִיב, (דְּבָרִים כג) אִישׁ
 אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר
 מִקְרָה לְיִלָּה וְגו'. מֵאִי

תִּקְנֶנְתִּיָּהּ, וְהָיָה לְפָנֹת עָרֵב לְשִׁמְחָה בָּהֶם הֲדָא הוּא
 יִרְחֵץ בְּמַיִם. אֲעַרְעֵ בֵּיהּ דְּכַתִּיב, (תהלים קד) יְהִי כְבוֹד
 טְמָאָה (דף קב ע"ב) אַחֲרָא כְּגוֹן יִי לְעוֹלָם יִשְׁמַח יִי בְּמַעֲשָׂיו,
 זִיבָה אוֹ (נ"א סְגִירוֹ אוֹ נִדְהָ) סְגִירַת

נִדְהָ דִּיהוּ תְרִי מְסֹאבוּ, לָא סְגִיא לִיהּ בְּהֵיא טְבִילָה (בְּגִין)
 בֵּין דְּאֲעַרְעֵ בֵּיהּ קְרִי קָדָם דְּקַבִּיל טְמָאָה אַחֲרָא (בְּגִין) בֵּין
 דְּאֲעַרְא בֵּיהּ לְבַתְרָ.

וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה הָיוּ מִתְקַנֵּי טְבִילָה לְכֻלְהוּ, אִיהוּ לְגַבְרִי
 וְאִיהִי לְנִשִּׁי. מַאי טַעְמָא אֲעַסֵּק אַבְרָהָם
 לְדַכְּאָה לְבַנֵּי נְשָׂא, בְּגִין דְּאִיהוּ טְהוֹר וְאֶקְרִי טְהוֹר.
 דְּכַתִּיב, (איוב יד) מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטְּמֵא לֹא אֶחָד. טְהוֹר דָּא
 אַבְרָהָם דִּנְפַק מִתְרַח.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּגִין לְתַקְנָא הֵהוּא דִּרְגָא דְאַבְרָהָם,
 וּמֵאַן אִיהוּ מִי"ם. בְּגִין כֶּף אֲתַקִּין לְדַכְּאָה בְּנֵי
 עֲלָמָא בְּמִיא. וּבְשַׁעְתָּא דְאַזְמִין לְמַלְאָכִין, שִׁירוּתָא
 דְּמַלּוּי מַה כְּתִיב יוֹקָח נָא מֵעַט מַיִם. בְּגִין לְאַתְתַּקְּפָא
 בְּהֵהוּא דִּרְגָא דְמִיין שָׂרָאן בְּהָ. וּבְגִינֵי כֶף הָוָה מְדַפֵּי לְכָל
 בְּנֵי נְשָׂא מְכֻלָּא. מְדַפֵּי לֹון מְסֻטְרָא דְעֵבוּדָה זָרָה, וּמְדַפֵּי
 לֹון מְסֻטְרָא דְמְסֹאבָא, וְכַמָּה דְאִיהוּ מְדַפֵּי לְגוּבְרִין הָכִי
 נְמִי שָׂרָה מְדַכְּאָת לְנִשִּׁין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ כְּלָהוּ דְאַתִּיין
 לְגַבִּיָּהוּ דְכִיין מְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי, אֵילָנָא נָטַע אַבְרָהָם בְּכָל אֶתְר דְּדִיּוּרִיָּה תַמָּן,
 וְלֹא הָוּה סְלִיק בְּכָל אֶתְר כְּדָקָא יְאוּת, בַּר בְּשַׁעְתָּא
 דְּדִיּוּרִיָּה בְּאַרְעָא דְכַנְעָן, וּבַהֲהוּא אֵילָנָא הָוּה יַדַּע מֵאן
 דְּאֶתְאַחִיד בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמֵאן דְּאֶתְאַחִיד
 בְּעִבּוּדָה זָרָה.

מֵאן דְּאֶתְאַחִיד בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵילָנָא הָוּה פְּרִישׁ
 עֲנַפּוּי וְחַפֵּי עַל רִישִׁיהּ וְעֵבִיד עֲלִיהּ צְלָא יְאָה,
 וּמֵאן דְּאֶתְאַחִיד בְּסִטְרָא דְעִבּוּדָה זָרָה הָהוּא אֵילָנָא הָוּה
 אֶסְתַּלְק וְעֲנַפּוּי הָוּוּ סְלִיקִין לְעֵילָא. כְּדִין הָוּה יַדַּע אַבְרָהָם
 וְאֶזְהִיר לֵיהּ, וְלֹא אַעֲדִי מִתַּמָּן עַד דְּאֶתְאַחִיד בְּמַהֲיֻמְנוּתָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהֲכִי מֵאן דְּאִיהוּ דְכִיָּא (ד"א ל"ג הֲכִי)
 מְקַבֵּל לֵיהּ אֵילָנָא. מֵאן דְּאִיהוּ מְסַאב לָא מְקַבֵּל לֵיהּ.
 כְּדִין יַדַּע אַבְרָהָם וּמְדַכֵּי לֹון בְּמִיָּא.

וּמַעֲיִינָא דְמִיָּא הָוּה תַּחֲוֹת הָהוּא אֵילָנָא, וּמֵאן דְּצָרִיךְ
 טְבִילָה מִיַּד מִיִּין סְלִיקִין לְגַבִּיהּ, וְאֵילָנָא
 אֶסְתַּלְקִין עֲנַפּוּי, כְּדִין יַדַּע אַבְרָהָם דְּאִיהוּ מְסַאבָּא וּבְעֵי
 טְבִילָה מִיַּד, וְאִם לָאוּ מִיָּא נְגִיבִין כְּדִין יַדַּע דְּבְעֵי
 לְאַסְתַּאבָּא וְלְאַסְתַּמָּרָא שְׁבַעָה יוּמִין.

תָּא חֲזִי, דְּאֶפִּילוּ בְּשַׁעְתָּא דְּאֶזְמִין לֹון לְמַלְאכִין אָמַר
 לֹון וְהַשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ בְּגִין לְמַחְמִי וְלְמַבְדֵּק בְּהוּ,
 וּבַהֲהוּא אֵילָנָא הָוּה בְּדִיק לְכָל בְּנֵי עַלְמָא. וְרוּזָא (לְקַבֵּל)

בְּגִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא קָא (עבד) אָמַר דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי
 לְכֻלָּא, וּבְגִין כֶּף וְהַשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ וְלֹא תַּחַת עֲבוּדָה
 זָרָה.

וְתָא חַזִּי, כַּד חָב אָדָם, בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע חָב, דְּכַתִּיב
 וַיַּעֲזֵב הַדַּעַת וְגו' וְאִיהוּ בֵּיה חָב וְגָרַם מוֹתָא
 לְעֵלְמָא. מַה כְּתִיב וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
 הַחַיִּים וְגו'. (וְגָרַם מוֹתָא לְכָל בְּנֵי עֵלְמָא) וְכַד אָתָּא אַבְרָהָם בְּאֵילָנָא
 אַחְרָא אֲתַקִּין עֵלְמָא דֵּהוּא אֵילָנָא דְחַיִּי וְאוּדַע
 מֵהֵימְנוּתָא לְכָל בְּנֵי עֵלְמָא:

וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כַּעַת חַיָּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק שׁוּב
 אֲשׁוּב, שׁוּב יִשׁוּב מִבְּעֵי לֵיה, דֵּהָא מִפְּתַחָא דָּא
 לְמִפְּקַד עֲקָרוֹת בִּידָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ וְלֹא
 בִּידָא דְשְׁלִיחָא אַחְרָא. כַּמָּה דִּתְנִינֵן תְּלַת מִפְּתַחֵן אַנּוּן
 דְּלֹא אֲתַמְסְרוּ בִּידָא דְשְׁלִיחָא. דְּחַיָּה וְתַחֲתֵת הַמַּתִּים
 וְגִשְׁמִים. וְהוּאֵיל דְּלֹא אֲתַמְסְרוּ בִּידָא דְשְׁלִיחָא אַמְאֵי
 כְּתִיב שׁוּב אֲשׁוּב. אֵלָּא וְדַאי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דֵּהוּא
 קָאִים עֲלֵייהוּ אָמַר (לֵיה) מְלָה, בְּגִין כֶּף כְּתִיב וַיֹּאמֶר שׁוּב
 אֲשׁוּב אֵלֶיךָ.

וְתָא חַזִּי, בְּכָל אֲתַר דְּכַתִּיב וַיֹּאמֶר סָתָם אוּ וַיִּקְרָא סָתָם
 הוּא מְלֹאכָא דְבְּרִית וְלֹא אַחְרָא. וַיֹּאמֶר דְּכַתִּיב,
 וַיֹּאמֶר אִם שָׁמַע תִּשְׁמַע וְגו' וַיֹּאמֶר וְלֹא קָאֵמַר

(שמורת טו)

מֵאֵן הוּא. וַיִּקְרָא דְכָתִיב, (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וְלֹא
 קָאָמַר מֵאֵן הָוָה. אָמַר דְכָתִיב, (שמות כד) וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר
 וְגו' וְלֹא אָמַר מֵאֵן הָוָה. (אוף הָכִי דְכָתִיב וַיֵּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב וַיֵּאמֶר סָתֵם וְלֹא
 קָאָמַר מֵאֵן (דף קג ע"א) הָוָה) אֵלֶּא בְּכָל הַנִּי מִלְּאֵכָא דְבְרִית הָוָה
 וְכֹלֵא בְּקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא אֲתַמָּר. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב וַיֵּאמֶר
 שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ וְגו'. וְהִנֵּה בֵן וְגו':

וְהִנֵּה בֵן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְךָ. מֵאֵי טַעְמָא לָא כְּתִיב וְהִנֵּה בֵן
 לָךְ, אֵלֶּא בְּגִין דְּלֹא יַחֲשַׁב דְּהָא מִן הַגָּר אִיהוּ
 כְּדַבְּקֵדְמִיתָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, (מלאכי א) בֵּן יְכִכַּד
 אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו. בֵּן יְכִכַּד אָב דָּא יִצְחָק לְאַבְרָהָם.
 אִימְתִי כַּפִּיד לִיָּה, בְּשַׁעְתָּא דְעַקְדָּא לִיָּה עַל גַּבֵּי מַדְבָּחָא
 וּבְעָא לְמִקְרַב לִיָּה קָרְבָּנָא, וַיִּצְחָק בַּר תְּלָתִין וּשְׁבַע שָׁנִין
 הָוָה, וְאַבְרָהָם הָוָה סָבָא, דְּאִילוּ הָוָה בְּעֵיט (ס"א בִּיה) (ס"א)
 בְּרַגְלָא חַד לָא יְכִיל לְמִיקָם קַמִּיהָ, (כָּל שָׁבֹן לְמַעְבַּד לִיָּה), וְאִיהוּ
 אֲוֹקִיר לִיָּה לְאַבּוּי וְעַקְדָּא לִיָּה כְּחַד אִימָרָא בְּגִין לְמַעְבַּד
 רַעוּתִיָּה דְאַבּוּי.

(קמו ב) וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו דָּא אֲלִיעֶזֶר לְאַבְרָהָם. כַּד שִׁדַּר לִיָּה
 לְחָרָן, וְעֶבֶד כָּל רַעוּתִיָּה דְאַבְרָהָם, וְאֲוֹקִיר לִיָּה כְּמָה
 דְכָתִיב, (בראשית כד) וַיִּי בְרַךְ אֶת אֲדוֹנָי וְגו'. וְכָתִיב (בראשית
 כד) וַיֵּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אֲנֹכִי, בְּגִין לְאֲוֹקִיר לִיָּה
 לְאַבְרָהָם. דְּהָא בַר נֶשׁ דְּהָוָה מִיִּתִּי כֶּסֶף וְזָהָב וְאַבְנֵי יָקָר